İŞKUR

2013

ERZİNCAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

ERZİNCAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

RAPORU

b

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ERZİNCAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Bu rapor İş ve Meslek Danışmanları Salim Sercan Sarı ve Esen GEYİK tarafından hazırlanmıştır.

c

SUNUŞ

Serbest Piyasa Ekonomisi uygulayan Ülkelerin Ekonomik ve Sosyal Politikalarını belirlemede kaynak olarak kullandıkları verilerin en önemlilerinden birini İş piyasasına ait Araştırma ve Analiz Çalışmaları oluşturmaktadır. Yapılan bu çalışmaların temelinde de, işsizlik ve meydana getirdiği Sosyo-Ekonomik etkiler yatmaktadır.

İşgücü piyasasının en temel problemlerinden biri iş arayanlar ve eleman arayanlar arasındaki eşleşme problemidir. Eşleşmemenin temelinde işsizlerin işverenlerce talep edilen eğitim ve beceri düzeyine sahip olmamaları ve işçilerin önerilen ücret ve çalışma koşullarını kabul etmemeleri yatmaktadır. Bu nedenle mesleki bilgi ve beceriye sahip nitelikli eleman yetiştirilmesi konusunda, Çalışma ve İş Kurumu'nun sunduğu aktif işgücü uyum hizmetleri daha da önemli hale gelmiştir.

Açık işlerin kapatılması için kilit unsur işverenin ihtiyaçlarının karşılanabilmesidir. Bu da ancak nitelikli eleman yetiştirilmesi ile mümkün olacaktır. Çalışma ve İş Kurumu kamu ve özel sektör işverenleri ile işbirliği kapsamında istihdamı artırmaya yönelik mesleki eğitim kursları, iş başı eğitim programları, girişimcilik kursları ve benzeri projeler geliştirerek işgücü piyasasında etkinliğini artırmaya çalışmaktadır.

Bu etkinliğin daha da artırılması için eşleşme problemlerini ortaya çıkartacak ayrıntılı veri setlerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda 81 il itibariyle İşgücü Piyasası Talep Araştırması aynı yöntemle iller arası karşılaştırmalara da olanak sağlayacak şekilde yeniden planlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için Erzincan İlinde İşgücü Piyasası Talep Araştırması Eylül ve Ekim aylarında Erzincan il ve ilçelerinde 10 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerinde uygulanmıştır. Araştırma sonuçları Erzincan ili işveren ihtiyacını ortaya çıkararak daha doğru istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasına yardımcı olacaktır.

Erzincan işgücü piyasası analiz çalışmasında emeği geçen Erzincan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, işsizlikle mücadelede vermiş oldukları katkılardan dolayı teşekkür eder, çalışmalarının ilimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Abdurrahman AKDEMİR
Erzincan Valisi

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel işgücü piyasası analizleri önemlidir.

Yerel işgücü piyasası analizleri bölgesel farklılıkların izlenmesi, İİMEK gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İPA sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. Yani gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalar, İşgücü Piyasası Analizleridir.

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu rapor bu hedef doğrultusunda Erzincan ilinin işgücü piyasasını ortaya koymak üzere hazırlanmıştır. Yayında, Erzincan ili işgücü piyasası arz boyutu, eldeki mevcut veriler, talep boyutu ise İşgücü Talep Araştırması sonuçları kullanılarak analiz edilmiştir.

İşgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Erzincan Valiliği desteği ile uygulaması ilk kez 2012 Eylül ve Ekim aylarında yapılan bu araştırma, 2013 Mayıs ve Haziran aylarında yapılmış olup Erzincan ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. Araştırma 10 ve daha fazla çalışanı olan özel sektörde faaliyet gösteren yerel birimlere uygulanmıştır.

Bu rapora kuşkusuz en büyük destek, değerli zamanlarını ayırarak araştırmamızı cevaplayan işverenlerimizden gelmiştir. Onların cevapları bize gelecek çalışmalarımızda rehberlik edecektir. Araştırma bilgi formunu cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder, yayının İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, işverenler, akademisyenler ve araştırmacıların çalışmalarında yararlı olmasını dilerim.

Çalışma ve İş Kurumu Erzincan İl Müdürü

Enver YÜCEL

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER iii

GRAFİKLER LİSTESİ iv

TABLOLAR LİSTESİ v

KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASISININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6

EKONOMİK GÖSTERGELER 6

NÜFUS GÖSTERGELERİ 7

EĞİTİM GÖSTERGELERİ 9

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 10

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 24

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 30
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 31

AÇIK İŞLER 36

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 43

SONUÇ 46
KAYNAKÇA 50
EKLER 50
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 50

Ek 2- Araştırma Yöntemi 52

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 52

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar 52

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 54

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 55

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 56

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 62

Ek 4- Diğer Tablolar 66

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Yaş Bağımlılık Oranları, %,2012 8
Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2012 9
Grafik 3. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%,2012 10
Grafik 4. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TRA1,%,2012 11
Grafik 5. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TRA1,%,2012 12
Grafik 6. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı,TRA1,%,2012 12
Grafik 7. Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam,TRA1,%,2012 13
Grafik 8.İşteki Duruma Göre İstihdam, TRA1,%,2012 14
Grafik 9. Türkiye ve TRA1 Tarım ve Tarımdışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%,2012 16
Grafik 10. Türkiye ve TRA1 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2012 16
Grafik 11. Tarım ve tarım dışı sektörlerde cinsiyete göre kayıt dışı istihdam oranı, TRA1,%,2012 17
Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre Kayıtdışılık, TRA1,%,2012 17
Grafik 13. İşteki Duruma Göre Kayıtdışılık Oranı,TRA1,%,2012 18
Grafik 14. Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TRA1,%,2012 18
Grafik 15. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TRA1,%,2012 19
Grafik 16. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TRA1,%,2012 20
Grafik 17. İlk Kez İş Arayanların İş Arama Sürelerine Göre Dağılımı,TRA1,%,2012 21
Grafik 18. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma oranı,TRA1,%,2012 23
Grafik 19. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TRA1,%,2012 23
Grafik 20. Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı,%,2012 26
Grafik 21. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Oranları, Erzincan,%,2012 26
Grafik 22. İşyerlerinin sektörel dağılımı,%,2013 31
Grafik 23. Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı,%, 2013 32
Grafik 24. Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%,2013 34
Grafik 25. Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı,%,2013 36
Grafik 26. Sektörlere Göre Açık İş Oranları,%,2013 37
Grafik 27. Ana meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı,%,2013 38
Grafik 28. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları,%,2013 39
Grafik 29.Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeyleri,%,2013 39
Grafik 30.Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri,%,2013 40
Grafik 31.Açık İşlerin Karşılanma Yolları,%,2013 42
Grafik 32.Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri,%,2013 43
Grafik 33. Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012 48

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. İlk ve Orta Öğretimde Okuyan, Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayıları,2012-2013 9
Tablo 2. Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2012-2013..... 10
Tablo 3. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi,TRA1,2012 11
Tablo 4. Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TRA1, bin kişi, 2012 13
Tablo 5.Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TRA1,%,2012..... 14
Tablo 6. İşteki Duruma Göre İstihdam, TRA1, bin kişi, 2012..... 15
Tablo 7. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TRA1, bin kişi, 2012 20
Tablo 8. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TRA1, bin kişi, 2012..... 20
Tablo 9. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TRA1, bin kişi, 2012 21
Tablo 10.Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TRA1, bin kişi, 2012 22
Tablo 11. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TRA1, bin kişi, 2012 23
Tablo 12. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012 25
Tablo 13. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012 25
Tablo 14. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012 26
Tablo 15. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012..... 27
Tablo 16. Açık İşlerin Dağılımı, 2012..... 27
Tablo 17. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı,%,2012 28
Tablo 18. Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012..... 28
Tablo 19. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012 29
Tablo 20.Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012..... 29
Tablo 21. Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012..... 29
Tablo 22. Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2013……34
Tablo 23. En Fazla Çalışanı olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı,%,2013……35
Tablo 24. En Fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı,%,2013……39
Tablo 25. Kısa ve Orta Vadede İstihdam Artışının Sektörlere Göre Dağılımı,%,2013……44
Tablo 26. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO),%,2013……45
Tablo 27. Yıllara Göre Tarım ve Tarımdışı İstihdam Artışı,Erzincan, bin kişi, 2011-2012……47

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

HİA: Hanehalkı İşgücü Anketi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı sonuçlarına göre Erzincan ilinin %67,7'si çalışma yaşındadır. Erzincan ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. Erzincan'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Erzincan göç alan bir ildir. Net göç hızı binde 7,1'dir ve il, göç alan 36 il içinde en yüksek net göç hızına sahip 14. ildir. Göç aldığı nüfusun en önemli bölümünü 15-44 yaş grubu oluşturmaktadır. İlin işgücü piyasasına katkıda bulunacak olan nüfusu il dışına çıkarken, 45+ yaş grubundan itibaren Erzincan'a geri dönüş yaşanmaktadır.

Erzincan ilinin yaş bağımlılık oranlarına bakıldığında genç bağımlılık oranının çocuk ve yaşlı bağımlılık oranlarından daha yüksektir. Bunun nedeni ise çalışan genç nüfusun, çalışan çocuk ve yaşlı nüfustan fazla olmasıdır. Cinsiyet ayrımına göre yaş bağımlılık oranlarına bakıldığında, her grupta sonuçlar, cinsiyete göre paralellik göstermektedir.

15+ yaş nüfusun %8,1'i okuryazar değildir. Nüfusun %5,4'ü sadece okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını %48,9 lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il (%62,4) Türkiye ortalamasından (%64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Kadın nüfus Okuryazar olmayan nüfusun %83,19'unu diploması olmayanların ise %63,8'ini oluşturmaktadır. Nüfusun sadece %24'ü lise ve dengi okul mezunu, %9,7'si yüksek eğitimlidir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Erzincan ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının düşüklüğüdür. 2012 yılı verilerine göre il işsizlik oranı % 6,4'dür. Bu oran ile en düşük işsizlik oranına sahip 4. bölgedir. İşgücüne katılım oranı %47,4'dür. İstihdam oranı %44,4 ile %43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının çok altında ve istihdam oranı da Türkiye ortalamasının üstünde olmasına rağmen, yıllar itibariyle TRA1 bölgesinde işsizlik oranının değişmediği, istihdam oranının ise düştüğü görülmektedir.

Erzincan sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması itibariyle 81 il içinde 46. sıradadır. İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay hem düşük hem de istikrarlı değildir. 2012 yılı itibariyle teşviklerden aldığı pay % 0,5'e gerilemiştir. Bu pay ile Erzincan 81 il içinde 80. sırada yer almaktadır. Aynı durum kamu yatırımlarında da yaşanmaktadır. 2013 yılında ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay %0,4 ile sınırlı kalırken, en yüksek kamu yatırım payı da %39,1 ile haberleşme yatırımlarında gerçekleşmiştir.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. Erzincan ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine çok ta yakın olmadığı görülmektedir. 2012 yılında ilde 257 işyeri açılırken, 306 işyeri kapanmış, 25 işyeri ise tasfiye edilmiştir.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2013 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerleri en çok toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 28,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründedir. Bu sektörü % 20,6 oranı ile inşaat ve % 13,1 oranı ile imalat sektörü

takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri araştırmada cevap veren işyerlerinin % 62'sini oluşturmaktadır.

Çalışanların % 57'si konaklama ve yiyecek hizmetleri, inşaat ile toptan ve perakende ticaret sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan %19,4 ile sektör konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörüdür. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörünü, %17,3 toptan ve perakende ticaret sektörü ve % 18,3 ile inşaat sektörleri takip etmektedir.

İlde çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı sadece % 17,7'dir. Kadın çalışanların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır.

Örneğin çalışanlarının %60,2'si kadın olan insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerindeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı sadece %1,1, çalışanlarının %38,7' sinin kadın olduğu finans ve sigorta faaliyetleri sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı %2,9 ve çalışanlarının %37,5'inin kadın olduğu kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlıkları %0,9'dur.

Erkek çalışanların %92'si, kadın çalışanların da %8'i imalat sektöründedir. Kadın çalışanların en az olduğu sektörler sırasıyla bilgi ve iletişim, elektrik gaz üretim ve dağıtım ile madencilik ve taş ocakçılığıdır. Erkek çalışanların en az olduğu sektörler arasında insan sağlığı ve sosyal faaliyetler, finans ve sigorta faaliyetleri ile kültür, sanat, eğlence sektörleri yer almaktadır.

Çalışanların belli sektörlerde yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir. Çalışanların %37,3'ü nitelik gerektirmeyen meslekler ana meslek grubunda çalışmaktadır. İkinci sırada %15,6 ile hizmet ve satış elemanları, üçüncü sırada %11,5 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar mensupları yer almaktadır.

Erzincan, ana meslek grupları dağılımında Türkiye ile ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslekler bulunmaktadır. Ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı da farklılık göstermektedir. Toplam çalışanların %17,7'sini kadınlar teşkil ederken, profesyonel meslek mensuplarında çalışanların %33,5'ini kadın, büro hizmetlerinde çalışan elemanların da %24,9'u kadındır. Buna karşılık yöneticilerin sadece %9'u, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarının %9,7'si kadındır.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sektöründedir. Erzincan ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör toptan ve perakende ticaret, inşaat, imalat ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör imalat, toptan ve perakende ticaret, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Açık işlerin %32,5'i imalat, %26,4'ü toptan ve perakende ticaret, %14,4'ü inşaat sektöründedir. Belirtilen sektörler haricindeki diğer sektörlerde de azda olsa açık işler bulunmaktadır.

İlde açık iş oranı % 3,9'dur ve bu oran Türkiye ortalamasının altındadır.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %25,3 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. Bu ana meslek grubunu %22,1 ile hizmet ve satış elemanları ve %18,9 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek Beden İşçisi(Genel)dur. Açık işlerin %17,6'sını Beden İşçisi(Genel) oluşturmaktadır. Beden İşçisini %6,1 ile Garson(Servis Elemanı) takip etmektedir. En çok talep edilen meslekler sıralaması ise şu şekildedir: %4,9 ile Beden İşçisi(inşaat), %3,4 ile Pazarlamacı, Komi(Garson Yardımcısı) ve Satış Temsilcisi/ Plasiyer, %3,1 ile Kasiyer, %2,8 ile Fırıncı Ustası-Unlu Mamüller, %2,2 ile Diğer İmalat ve İlgili İşçiler(Makine ile) ve Beton Transmikser Operatörüdür. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %49,1'ini oluşturmaktadır.

İlde tüm açık işlerde Genel lise ve lise altı eğitim oranı toplamı %44,6'dır. Meslek lisesi %8,5, MYO %7,1 ve lisans eğitim düzeyi %13,4 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi ve lisansüstü eğitim seviyelerini talep eden hiç bir işyeri olmamıştır. Türkiye sonucunda da meslek lisesi mezunları MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

Temininde en zorluk çekilen meslek beden işçisidir. Toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin %7,7'sini Beden İşçisi(Genel) oluşturmaktadır. Bu mesleği %5,3 ile Beden İşçisi(İnşaat) takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslekler sıralamasında ilk on meslek ise şu şekildedir: %5 ile garson(servis elemanı), %3,8 ile aşçı, %3,6 ile pazarlamacı, %3,6 ile fırıncı ustası-unlu mamülller, %3,1 ile servis garsonu, %2,6 ile komi(garson yardımcısı), %2,6 ile satış temsilcisi/plasiyer ve %2,4 ile muhasebecidir.

Araştırmaya cevap veren işyerlerinin kısa ve orta vadede almayı planladıkları eleman sayısı, çıkartmak istediklerinden farklıdır. Yani ilde kısa (31 Aralık 2013) ve orta vadede (30 Haziran 2014) istihdam artışı beklenmektedir. En çok istihdam artışı bekleyen işyerleri idari ve destek hizmetleri sektöründedir.

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Erzincan ili 10+ özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. İnşaat ve gayrimenkul sektörlerinde net istihdam azalışı vardır. Yani söz konusu sektörde çıkışlar girişlerden fazladır.

Net istihdam değişiminde lokomotif olan üç sektör ulaştırma ve depolama, toptan ve perakende ticaret ile imalat sektörleridir. En fazla çalışanı olan sektör konumundaki konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri sektöründeki istihdam değişimi inşaat sektörünün altında kalmıştır. Mevsimsellik göz önünde bulundurulduğunda inşaat sektöründeki hareketlilik olağandır.

Net istihdam değişim oranı (NİDO) orta vadede kısa vadeden daha yüksektir. Beklenti oranı % 2,3'den % 2,7'e çıkmaktadır. Diğer bir ifade ile orta vadede işverenlerin gelişme beklentisi daha fazladır.

İlde net istihdam artışının sektörel dağılımı Türkiye'den farklıdır. Türkiye sonuçlarında net istihdam artışının en fazla olduğu sektör diğer hizmet faaliyetleridir. İkinci sırada gayrimenkul faaliyetler, üçüncü sırada mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler gelmektedir. İlde en fazla net istihdam artışı sağlayan dördüncü sektör olan konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü Türkiye sıralamasında beşinci sırada, ilde beşinci sırada olan eğitim sektöründeki net istihdam artışı Türkiye'de onbirinci sıradadır.

Kısa vadede yani 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ilde en fazla istihdam artışı bekleyen sektör ulaştırma ve depolama sektörüdür. Toplam istihdam artışının %9,8'i bu sektörden kaynaklanmaktadır. İstihdam artışının %8,2'si ise mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründen kaynaklanmaktadır.

30 Haziran itibariyle net istihdam değişim oranı %2,7' dir. Orta vadede de en fazla büyüme bekleyen sektör ulaştırma ve depolama sektöründe %9,8 olan NİDO, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerinde ise %8,2'dir. Kısa dönemde idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerleri istihdamını artırmayı hedeflerken inşaat ile gayrimenkul faaliyetleri ise istihdamını azaltmayı öngörmektedir. Kısa vadede Lokomotif sektör olan kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe net istihdam değişim oranı ise %56,3'dür.

Araştırma sonuçlarına göre 2013 Aralık ayı itibariyle ilde net istihdam değişim oranı %2,3 iken, bu oran 2014 Haziran ayı itibariyle 0,4 puan artış göstererek 2,7'ye yükselmiştir. Oran sektörlerin yapısı ve beklentilerine göre çok büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam değişim oranı kısa vadede % 4,7 iken, orta vadede artarak 4,8'e yükselmektedir.

GİRİŞ

Erzincan ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Erzincan ili için Mayıs-Haziran aylarında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İlin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.
İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Erzincan işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.
Üçüncü bölüm, Erzincan işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.
İller bazında hazırlanan raporlar www.iskur.gov.tr adresinde yer almaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASISININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[1] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Erzincan ilinin yer aldığı TRA1 (Bayburt, Erzincan, Erzurum illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Bölgede bulunan illerin gelişmişlik sıralaması birbirlerinden farklılık göstermektedir.[2] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en az gelişmiş il, 64. Sıra ile Bayburt 'tur. Erzurum 59. sırada olup, bölgede en gelişmiş il olan Erzincan ise 45. sırada bulunmaktadır.

EKONOMİK GÖSTERGELER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Erzincan ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[3] itibariyle hakim sektör % 66,4 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada % 16,9 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 16,8 ile en az paya sahip sektör olmasına rağmen bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasından 8,3 puan daha yüksektir.

Bölgede oluşan kişi başı katma değer 7.071 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de oluşan katma değerden % 41 daha az katma değer oluşturmaktadır.

---

[1] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[2] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

[3] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

Bölgenin gelişme hızı geçen dört yıllık sürede %59,6 ile Türkiye ortalamasının altındadır. En az gelişme gösteren sektör tarım, en fazla gelişen sektör ise hizmetler sektörü olmuştur. Bunun sonucunda bölgede 2004 yılında %23,5 olan tarımın payı 2008 yılında %16,8 'e gerilemiş, %17,5 olan sanayinin payı %16,9 'a gerilmiş olup, buna rağmen 2004 yılında % 59'luk paya sahip olan hizmet sektörü 2008 yılında %66,4 'e yükselmiştir.

İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay hem düşüktür hem de istikrarlı değildir. Yıllar itibariyle büyük farklılık vardır. Erzincan, toplam yatırım teşviklerinden en yüksek payı %1,17 ile 2009 yılında alırken, 2012 yılı itibariyle teşviklerden aldığı pay %0,5'e gerilemiştir. Bu pay ile Erzincan 81 il içinde 46. sırada yer almaktadır.

Aynı durum kamu yatırımlarında da yaşanmaktadır. 2013 yılında ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay %0,4 ile sınırlı kalırken, en yüksek kamu yatırım payı da %39,1 ile haberleşme yatırımlarında gerçekleşmiştir. 2013 yılı için Erzincan'a ayırılan toplam kamu yatırımı 175.727.000 TL'dir.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. Erzincan ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine çok ta yakın olmadığı görülmektedir. 2012 yılında ilde 257 işyeri açılırken, 306 işyeri kapanmış, 25 işyeri ise tasfiye edilmiştir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

2013 yılı sonuçlarına göre Erzincan ilinin nüfusu 217.886 olup[4], ilde 110.569 erkek, 107.317 kadın yaşamaktadır. 15+ yaş 170.782 kişidir. Çalışma yaşı erkek nüfus 76.350, kadın nüfus 71.035'dir. Erzincan ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. 2012 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 64,9'u il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Erzincan' da bu oran % 59,4'dür. Diğer bir ifade ile Erzincan' da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Erzincan ilinin yaş bağımlılık oranlarına bakıldığında genç bağımlılık oranının çocuk ve yaşlı bağımlılık oranlarından daha yüksektir. Bunun nedeni ise çalışan genç nüfusun, çalışan çocuk ve yaşlı nüfustan fazla olmasıdır. Cinsiyet ayrımına göre yaş bağımlılık oranlarına bakıldığında, her grupta sonuçlar, cinsiyete göre paralellik göstermektedir.

[4] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Grafik 1. Yaş Bağımlılık Oranları, %,2012

Kaynak: TÜİK, ADNKS

2012 yılı Erzincan göç alan bir ildir. Net göç hızı binde 7,11'dir ve il, göç alan 36 il içinde en yüksek net göç hızına sahip 14. ildir. Göç alan nüfusun en önemli bölümünü 15-44 yaş grubu oluşturmaktadır. İlin işgücü piyasasına katkıda bulunacak olan nüfusu il dışına çıkarken, 45+ yaş grubundan Erzincan' a geri dönüş yaşanmaktadır. 2012 yılında ise ilin nüfusu artış göstererek 217.886 kişi olmuştur.

15+ yaş nüfusun %8,1'i okuryazar değildir. Nüfusun %5,4'ü sadece okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%48,9)[5] lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il (%62,4) Türkiye ortalamasından (%64,1) daha düşük bir eğitim seviyesine sahiptir. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Kadın nüfus Okuryazar olmayan nüfusun %83,2'sini diploması olmayanların ise %63,8'ini oluşturmaktadır. Nüfusun sadece %24'ü lise ve dengi okul mezunu, %9,7'si yüksek eğitimlidir.

[5] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2012

Kaynak: TÜİK,ADNKS

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 1. İlk ve Orta Öğretimde Okuyan, Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayıları,2012-2013

	İlköğretim			Orta öğretim			Mesleki ve teknik orta		
Öğretim yılı	Okuyan	Yeni kayıt	Mezun	Okuyan	Yeni kayıt	Mezun	Okuyan	Yeni kayıt	Mezun
Toplam									
2011/2012	28.039	3.059	3.470	8.483	1.669	1.325	7.229	1.713	1.389
2012/2013	27.656	4.183		8.651	1.605		7.233	1.812	
Erkek									
2011/2012	20.268	1.573	1.755	4.369	834	648	4.114	994	777
2012/2013	13.946	2.094		4.478	839		4.024	968	
Kadın									
2011/2012	7.771	1.486	1.715	4.134	835	677	3.115	719	612
2012/2013	13.710	2.089		4.173	766		3.209	844	

Kaynak: MEB

Erzincan ilinde 2011/2012 döneminde ilköğretimden mezun olan 3.470 öğrenciden 3.417'si genel ve mesleki ve teknik orta öğretim olmak üzere orta öğretime devam etmektedir. İlköğretimden mezun olan öğrencilerin %1,5'ine karşılık gelen 53 öğrenci eğitim hayatından tamamen ayrılmıştır. İlköğretimden ayrılma oranı %9,9 olan Türkiye oranından çok çok yukarıdadır.

Tablo 2. Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2012-2013

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam
2012/2013	8.651	7.233	15.884	2.725.972	2.269.651	4.995.623

Kaynak: MEB

Orta öğretime kayıt olanlar sayısı yıllar itibariyle incelendiğinde hem Erzincan hem de Türkiye için dikkat çeken husus mesleki ve teknik ortaöğretime kayıtlı olan öğrenci sayısındaki artıştır. Genel orta öğretime kayıtlı olan öğrenci sayısı yıllar itibariyle artışlı, azalışlı bir seyir izlerken, mesleki ve teknik orta öğretimde sürekli yükseliş vardır. Yıllık ortalama artış hızları dikkate alındığında Erzincan ilinde genel orta öğretim artış hızı Türkiye artış hızından daha düşük iken, mesleki ve teknik orta öğretim hızı Türkiye'den daha yüksektir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hane halkı İşgücü Anketleridir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Erzincan ilindeki işsizlik oranının Türkiye ortalamasının altında olması dikkat çekmektedir. 2012 yılı itibariyle işsizlik oranı bölge bazında (TRA1) %6,3'dür. Bu oran ile bölgeler arasında en düşük işsizlik oranına sahip 6. bölgedir. İşgücüne katılım oranı %47,4 ile 47,5 olan Türkiye verilerine çok yakın seyrederken, İstihdam oranı %44,4 ile %43,7 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Grafik 3. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%,2012

Kaynak:TÜİK,HİA

İşsizlik oranı Türkiye ortalama işsizlik oranının, çok altında ve istihdam oranı da Türkiye ortalamasının üstünde olmasına rağmen, yıllar itibariyle TRA1 bölgesinde işsizlik oranının değişmediği, istihdam oranının ise azaldığı görülmektedir. 2008 yılı sonuçlarına göre[6] istihdam oranı %48,4, işgücüne katılım

[6] TÜİK il düzeyinde temel işgücü göstergelerini 2008 yılından itibaren yayınlamaktadır. En son haber bülteni 02/10/2011 tarihinde yayınlanmıştır ve 2010 sonuçlarını içermektedir. 2011 yılı için henüz yayınlanmamıştır.

oranı %51,6, işsizlik oranı ise %6,3'tür. 2012 yılında ise istihdam oranı %44,4, işgücüne katılım oranı %47,4, işsizlik oranı %6,4'tür.

Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Erzincan iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TRA1 bölümlenmesi çerçevesinde Erzurum ve Bayburt illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketlerinin doğrudan Erzincan iline ilişkin bilgi vermemesi ve Erzincan ile birlikte Erzurum ve Bayburt illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır. Nüfus ve Konut araştırmasında il düzeyinde açıklanan işgücü piyasası verilerine ilişkin bilgi notu ek 4 kapsamında bu raporda sunulmuştur.

2012 yılı verilerine göre Bölge 15+ yaş kurumsal olmayan nüfus 675.000 kişidir[7] ve bu nüfusun %14,1'i okuryazar olmayan, %58,2'si lise altı eğitimli, %17,8'i lise ve dengi okul , %9,9'u yüksekokul mezunudur. Çalışan 327 bin, işsiz 21 bin, işgücü dışı nüfus 348 bin kişidir.

Tablo 3. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi,TRA1,2012

	Nüfus	İstihdam	İşsiz	İşgücü dışı nüfus
Okuma yazma bilmeyen	95	28	0	28
Lise altı	393	166	11	166
Lise	120	61	6	61
Yüksekokul-Fakülte	67	51	4	51
Toplam	675	306	21	306

Kaynak: TÜİK,HİA

İstihdam

Bölge istihdam oranı %45,4'dür. Her 100 erkekten 65'i (%65,2) her 100 kadından 26'sı (%26,1) çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı Türkiye ortalamasından (%65) 1,2 puan yüksek iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%26,3) 0,2 puan düşüktür. Bölge istihdam oranı, Türkiye istihdam oranıyla aynı olup, cinsiyet ayrımına bakıldığında Türkiye verileriyle paralellik göstermektedir.

Grafik 4. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TRA1,%,2012

[7] TÜİK kurumsal olmayan nüfusu okul, yurt, otel, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus olarak tanımlamaktadır.

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Erkeklerde eğitim seviyesi arttıkça istihdam da ona paralel artarken, kadınlarda düzenli bir artış görülmemektedir. Kadınlardaki eğitim durumu yüksekokul ve üzerinde istihdam da gözle görülür bir etki yapmaktadır.

Grafik 5. Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Türkiye ortalamasında kadınların çoğunluğu tarım dışı sektörlerde çalışırken, (kadın istihdamının %60,7'si), bölgede durum bunun tam tersidir. Kadınların %66,3'ü tarımda çalışmaktadır. Bölge istihdamında hakim 2. sektör tarımdır. Çalışanların %41,6'sı tarım sektöründedir. Bu oran Türkiye ortalaması olan %24,6'nın çok üzerindedir. Erkeklerin çoğunluğu (%68,7) tarım dışı sektörlerde çalışmakla birlikte, bu oran Türkiye ortalaması olan %81,6'nın çok altındadır.

Grafik 6. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı,TRA1,%,2012

Kaynak:TÜİK,HİA

Bölge istihdamının %9,1'ini okuma yazma bilmeyenler, %54,2'sini lise altı eğitimliler, %20'sini Lise ve dengi okul mezunları, %16,7'sini ise yükseköğretim mezunları oluşturmaktadır.

Tablo 4. Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TRA1, bin kişi, 2012

	Okuma yazma bilmeyen	**Lise altı**	**Lise ve dengi meslek okulu**	**Yükseköğretim**	**Toplam**
Tarım	26	92	9	1	128
Sanayi	1	24	10	3	38
Hizmet	2	50	43	47	142
Toplam	28	166	61	51	306

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede düşük eğitim seviyesinde olanlar ağırlıklı olarak tarım sektöründe çalışmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin neredeyse tamamı (%94) tarım sektöründe çalışırken, lise altı eğitimlilerin de %60' ı tarım sektöründe çalışmaktadır. Buna karşın lise ve yüksek eğitimlilerin tercih ettikleri sektör hizmet sektörüdür. Lise eğitimlilerin %65'i, yüksek eğitimlilerin de %92,2'si hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 7. Eğitim Durumuna Göre Sektörel İstihdam,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

En yüksek istihdam oranı erkeklerde %88,1 ile 35-54 yaş grubuyken, kadınlarda %36 ile 25-34 yaş grubudur. Cinsiyetler arası fark çok fazladır. Bütün yaş gruplarında erkeklerdeki istihdam oranı kadınların hemen hemen 2 katından fazladır.

Tablo 5.Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Toplam çalışanların %47,1'İ ücretli veya yevmiyelidir ve bu oran, %62,9 olan Türkiye ortalamasının çok altındadır. İstihdamın %28,8'i kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün hâkimiyeti ücretsiz aile işçiliğini de beraberinde getirmektedir. Bölgede çalışanların %25,2'si ücretsiz aile işçisi iken bu oran Türkiye'de %13'2 dir.

Grafik 8.İşteki Duruma Göre İstihdam, TRA1,%,2012

Kaynk: TÜİK,HİA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkeklerin %81,3'ü ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken, bu oran kadınlarda daha düşük olup %31,2'dir. Buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkeklerin oranı %31,2 iken, bu oran kadınlarda %68,8'e çıkmaktadır. Ücretsiz aile işçilerinin yaklaşık üçte ikisini kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 6. İşteki Duruma Göre İstihdam, TRA1, bin kişi, 2012

	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
		ERKEK		
Ücretli veya yevmiyeli	3	25	89	117
İşveren veya kendi hesabına	44	7	24	75
Ücretsiz aile işçisi	22	0	2	24
Toplam	69	32	115	216
		KADIN		
Ücretli veya yevmiyeli	0	2	25	27
İşveren veya kendi hesabına	7	2	1	10
Ücretsiz aile işçisi	52	0	0	52
Toplam	59	4	26	89

Kaynak: TÜİK,HİA

Erkek istihdamında hâkim sektör hizmetlerdir. Çalışan her 100 erkekten 53'ü hizmetler sektöründedir. İkinci sırada %32 ile tarım sektörü yer almaktadır. Kadın istihdamında hakim sektör, tarımdır. Çalışan her 100 kadından 66'sı tarımdadır. İkinci sırada % 29,2 ile hizmet sektörü yer almaktadır.

İstihdamın mesleki dağılımında hizmet sektörünün istihdamdaki ağırlığına paralel olarak hizmet sektörü ilk sırada yer almaktadır. Çalışanların %46,4'ü hizmet sektöründe çalışmaktadır. İkinci sırada %41,8 ile tarım sektöründe çalışanlar vardır.

İstihdamda ilk sırada yer alan hizmet sektöründe çalışanların öğrenim düzeyine bakıldığında, %35,2 ile lise altı eğitimliler, %30,3 ile lise ve dengi okul mezunları bu oranı %33,1 ile yüksekokul mezunları takip etmektedir. Diğer sektörlere kıyasla bu sektörde eğitim düzeyinin istihdamdaki oranlarının birbirine yakın olduğu dikkat çekmektedir.

Bölgede önemli bir yeri olan tarım sektöründe ise istihdam oranını %71,9 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Bu oranı %,20,3 ile okuma yazma bilmeyenler takip etmektedir. Eğitim seviyesi ile tarım sektöründeki istihdam oranının ters orantılı olduğu görülmektedir.

Toplam istihdamın %11,8'i sanayi sektöründedir. Sanayi sektöründeki en fazla istihdam oranını %63,1 ile lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Bu oranı %26,3'ü ile lise ve dengi okul mezunları, %7,9 ile yüksekokul mezunları takip etmektedir.

Kayıtdışı İstihdam

Bölge istihdamının %49,2'si kayıt dışındadır. Bölge kayıt dışı çalışma oranları itibariyle ilginç bir yapıya sahiptir. Tarım sektöründe kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının üstünde, tarım dışı sektörlerde ise kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında seyretmektedir. Bunun nedeni tarım sektörünün toplam istihdam içindeki payının Türkiye ortalamasından yüksek olmasıdır Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %20,6, tarım sektöründe %89,1'dir.

Grafik 9. Türkiye ve TRA1 Tarım ve Tarımdışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede kayıt dışılığın en fazla olduğu tarım dışı sektör sanayi sektörüdür. Sanayi sektöründe %35,1 olan kayıt dışı çalışma oranı hizmetler sektöründe %16,2'ye gerilemektedir. Sanayi sektöründe kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamasından yüksektir. Bunun nedeni sanayi sektöründe çalışanların daha düşük eğitimli olmasıdır. Buna karşılık hizmet sektöründe çalışanların eğitim seviyelerinin yüksekliği hizmet sektörü kayıt dışılık oranının Türkiye ortalamasından düşük olmasına yol açmaktadır. Sanayi sektöründe çalışanların %63,1'i lise altı eğitimli iken hizmet sektöründe çalışanların %63,3'ü lise ve yüksekokul mezunudur.

Grafik 10. Türkiye ve TRA1 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı erkeklerin kayıt dışı oranının neredeyse iki katıdır. Erkeklerde %39,6 olan kayıt dışı çalışma oranı kadınlarda %72,2'ye yükselmektedir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranlarında cinsiyetler arası fark, yine kadınlar aleyhine olmakla birlikte, tarımdaki gibi fazla değildir. Tarım dışında erkeklerin %20,1'i, kadınların da %23,3'ü kayıt dışı çalışmaktadır.

Grafik 11. Tarım ve tarım dışı sektörlerde cinsiyete göre kayıt dışı istihdam oranı, TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Kayıtdışılık ile eğitim arasında negatif ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe kayıtdışı çalışma azalmaktadır. Kayıtdışılıkta özellikle cinsiyetler arasında çok büyük farklılık vardır. Erkeklerde %40 olan kayıt dışı çalışma oranı kadınlarda %72'e yükselmektedir.

Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre Kayıtdışılık, TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede en yüksek kayıt dışılık oranı %95,5 ile okuma yazma bilmeyen kadınlarda iken bu oran aynı eğitim seviyesinde erkeklerde %83,3'dür. Cinsiyetler arası fark lise altı eğitimlilerde en yüksek noktaya ulaşmaktadır. En düşük kayıt dışı çalışma oranı %8,3 ile yüksek eğitimlilerdedir ve cinsiyetler arası fark çok azdır.

Yıllar itibariyle kayıtdışılıkta iyileşme vardır. Tüm Türkiye'de kayıtdışılıkla yapılan mücadele bölgede de kendini göstermiş ve 2007 yılında %57,5 olan kayıtdışı çalışma oranı, 2012 yılında %49,3'e gerilemiştir.

Grafik 13. İşteki Duruma Göre Kayıtdışılık Oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

En düşük kayıt dışı istihdam oranı ücretli veya yevmiyeli olarak çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %15,3'ü kayıt dışı istihdam edilmektedir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışı çalışma oranı %63,5'dir. En yüksek kayıtdışı istihdam oranı beklendiği üzere ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlardadır.

Genç İstihdamı

Bölgede 103 bini kadın, 113 bini erkek olmak üzere 216 bin genç[8] bulunmaktadır. Gençlerin 48 bini istihdamda yer almaktadır. Gençlerin istihdam oranı %27,9'dur.
Genç erkeklerin istihdam oranı genç kadınların istihdam oranından yüksek olmakla birlikte, aradaki fark toplam nüfustaki farktan daha da yüksektir. Genç erkeklerin istihdam oranı %37,3, genç kadınların istihdam oranı %20'dir.
Gençlerin de en fazla çalıştıkları sektör tarımdır. Her çalışan gencin %50'si tarım sektöründedir. İkinci sırada %38 ile hizmet ve %12 ile sanayi sektörleri takip etmektedir. Gençlerde de cinsiyetler arası çalışılan sektörler farklıdır. Genç kadınların %48'i tarım sektöründe çalışırken, genç erkeklerin %83,3'ü sanayi sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 14. Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TRA1,%,2012

[8] Genç nüfus: 15-24 yaş grubu , TÜİK

Kaynak: TÜİK,HİA

Genç erkeklerin yarısı ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken (%51,6) genç kadınların da yarıdan fazlası (%66,6) ücretsiz aile işçisidir. Çalışan gençlerin %59,2'si lise altı eğitimlidir. Düşük eğitim seviyesi ve tarım sektörü kayıtdışılığı da beraberinde getirmektedir. Gençlerin %69,3'ü kayıt dışı çalışırken, lise altı eğitimlilerde kayıt dışılık %70,5'e ulaşmaktadır. Kayıtdışılık %2,9 ile en düşük yüksekokul mezunlarındadır. Cinsiyetler arası farklılık kayıt dışılıkta da ortaya çıkmakta ve genç erkeklerin %67,7'si, genç kadınların %72,2'si kayıt dışı çalışmaktadır.

İşsizlik

Bölge toplam işsizlik oranı %6,4, erkek işsizlik oranı %7,2, kadınlarda %4,2'dir. En düşük işsizlik oranı %1,2 ile okuryazar olmayanlarda iken bunu %6 ile lise altı eğitimliler izlemektedir. Eğitimsizler ve düşük eğitimliler işgücü piyasası dışında yer almaktadırlar. Lise ve dengi okul mezunlarında %8,6 olan işsizlik oranı yüksekokul mezunlarında %7,3'dür. Yalnız bölgede hem lise ve dengi meslek okulu hem de yüksek eğitim işsizlik oranını yükselten bu eğitim seviyesindeki kadınların işgücüne katılmasına rağmen iş bulamamaları dikkat çekmektedir. Lise ve dengi meslek okulunda erkeklerde %8,4 olan işsizlik oranı, kadınlarda %10,3'e, yüksek eğitimli erkeklerde %4,7'den kadınlarda %12,7'ye yükselmektedir. yükseköğretim mezunu kadınlardaki işsizlik oranı, bölgenin en yüksek işsizlik oranıdır.

Grafik 15. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda %12,6 olan işsizlik oranı, erkeklerde %14,4, kadınlarda ise %9,1'dir. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı da 20-24 yaş grubu erkeklerdeki işsizlik oranıdır. 20-24 yaş grubunu %9,1 ile 15-19 yaş grubu takip etmektedir. Bu grupta erkeklerde işsizlik oranı %13,4 ile %0,8 olan kadınlar işsizlik oranından çok daha yüksektir.

Grafik 16. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,Hİ

Bölgenin eğitim düzeyine paralel olarak işsizlerin çoğunluğu (%52,3) lise altı eğitimlidir. Lise altı eğitimlilerin %90,1'i daha önce çalışırken işsiz kalmıştır. Buna karşılık yüksekokul mezunlarının %50'sini ilk kez iş arayanlar oluşturmaktadır.

Tablo 7. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TRA1, bin kişi, 2012

	Tarım	Sanayi	Hizmet	İlk kez iş arayanlar	Toplam
Okuryazar değil	0	0	0	0	0
Bir okul bitirmeyen	0	1	0	0	1
İlkokul	0	2	2	0	5
İlköğretim	0	1	1	1	3
Orta veya dengi meslek okul	0	1	1	0	2
Genel lise	0	1	2	0	3
Lise dengi meslek okul	0	1	1	0	2
Yüksekokul veya fakülte	0	0	2	2	4
Toplam	1	7	9	3	21

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgedeki işsizlerin %14,3 'ü ilk kez iş aramaktadır. Kadın işsizlerin %25'i ilk kez iş aramaktadır. Bu oran erkeklerde %11,8'dir.

Tablo 8. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TRA1, bin kişi, 2012

	Erkek	Kadın	Toplam

1 yıldan az	14	2	16
1 yıl ve daha çok	3	2	5
Toplam ilk kez iş arayan	2	1	3
Toplam işsiz	17	4	21

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede toplam işsizlerin %76,2'si bir yıldan az süredir iş aramaktadır. Buna karşılık toplam işsizlerin %23,8'i bir yıldan daha çok süredir iş aramaktadır. Cinsiyetler arasında iş arama süreleri hem ilk kez iş arayanlarda hem de işi varken işsiz kalanlarda farklılaşmaktadır.

İşgücü piyasasına ilk kez girmek isteyen kadınların ve erkeklerin %50'si bir yıldan fazla süredir iş aramaktadır. Tüm işsiz erkeklerin %17,6'sı, kadınların %50'si bir yıldan fazla süredir iş aramaktadır.

Grafik 17. İlk Kez İş Arayanların İş Arama Sürelerine Göre Dağılımı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim düzeyine göre de iş arama süreleri farklılaşmaktadır. Lise altı eğitimlilerin verilen kayıt dışı çalışmayı daha çok kabul etmeleri, işsizlik sürelerinde de etkili olmaktadır. Lise altı eğitimlilerin %81,8' i bir yıldan daha az sürede iş bulurken, yüksek eğitimlilerin %50' si bir yıldan fazla süredir iş aramaktadır.

Tablo 9. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri, TRA1, bin kişi, 2012

	1 yıldan az	1 yıl ve daha çok	Bekleyen	Toplam
TOPLAM				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	9	2	0	11
Lise ve dengi meslek okulu	4	1	0	5
Yükseköğretim	2	2	0	4
Toplam	15	5	0	20
ERKEK				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	8	2	0	10
Lise ve dengi meslek okulu	4	1	0	5
Yükseköğretim	1	1	0	2
Toplam	13	4	0	17

KADIN				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	0	0	0	0
Lise ve dengi meslek okulu	1	0	0	1
Yükseköğretim	1	1	0	2
Toplam	2	1	0	3

Kaynak: TÜİK,HİA

Genç İşsiz

Bölge işsizlerinin %28,6'sını gençler oluşturmaktadır. İşsizlik oranı genç nüfusta %11,1'dir. 25 yaş ve üzeri nüfustaki işsizlik oranı ise sadece %5,5'dir.

Tablo 10.Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TRA1, bin kişi, 2012

	Nüfus	İstihdam	İşsiz	İşgücü	İşgücü dışı nüfus	İstihdam oranı,%	İşsizlik oranı,%	İşgücü dışı nüfus,%
15-24 yaş	215	48	6	55	116	27,9	11,1	68,6
25+yaş	565	258	15	272	232	51,2	5,5	45,7
Toplam	780	306	21	327	348	45,3	6,4	51,5

Kaynak:TÜİK,HİA

Genç işsizlik oranı cinsiyetler arasında çok büyük farklılık göstermektedir. Erkeklerde %7,2, kadınlarda %4,2'dir. Gençlerde işsizlik oranı (%11,1) dikkat çekmektedir. İşgücü dışı nüfusun büyük çoğunluğunu %68,6 ile 15-24 yaş grubu oluşturmaktadır. Gençlerin büyük çoğunluğu çalıştıkları sektörlere bağlı olarak hizmetler sektöründe çalışırken işsiz kalmıştır, daha önce sanayi sektöründe çalışmış olanlar ikinci sıradadır.

Genç nüfusta olduğu gibi toplam işsizlerin de %14,2'si ilk kez işgücü piyasasına girmeye çalışmakta, iş aramaktadır. Her iki cinsiyette de işsizlerin çoğunluğu hizmet sektöründe çalışırken işsiz (%42,8) kalmıştır. Sanayi sektöründe çalışırken işsiz kalanlar toplam işsizlerin %33,3'üdür.

İşgücü Dışındaki Nüfus

Bölgede işgücü piyasaları göstergelerine bakıldığında, 2009 yılında bölgede çalışabilir yaştaki nüfusun %48,6'sı işgücüne katılırken, 2010 yılında bu oran %50,4'e yükselmiştir. 2011 yılında bölgede çalışabilir yaştaki nüfusun %49,4'ü işgücü dışında iken bu oran 2012 yılında %51,5' e yükselmiştir. İşgücü dışında olanların %4'ü bölgede kendine göre iş bulamadığı ve çalışmak istediği halde çeşitli nedenlerle iş aramadıklarını beyan eden kişilerden oluşmaktadır. %20,9'u eğitim ve öğrenimine devam ederken, %8,6'sı da emeklidir. Çalışabilir yaştaki nüfusun %50,2'si de ev işleri ile meşgul olduğundan işgücü dışındadır.

Cinsiyet ve eğitim düzeyine göre işgücü dışında bulunma oranı ve nedeni farklılaşmaktadır. Çalışabilir yaştaki erkek nüfusun %28,1'i işgücü dışında iken, kadınlarda bu oran %71,8'e çıkmaktadır.

Grafik 18. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim düzeyi arttıkça her iki cinsiyette de işgücü dışında kalma azalmaktadır. Bu durum özellikle yüksek eğitimde çok belirgindir. Yüksek eğitimli kadınların %3,2'si, erkeklerin %4,1'i işgücü dışındadır. Cinsiyetler arası fark 0,9 puandır.

Tablo 11. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni, TRA1, bin kişi, 2012

	Erkek	Kadın	Toplam
İş bulma ümidi yok	4	1	5
İş aramayıp çalışmaya hazır olan	3	6	9
Mevsimlik çalışan	0	0	0
Eğitim ve öğretimde olanlar	40	33	73
Ev işleri ile meşgul	0	175	175
Emekli	28	2	30
Özürlü yaşlı veya hasta	20	30	50
Ailevi ve kişisel nedenler	1	2	3
Diğer	2	1	3
Toplam	98	250	348

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücü dışında bulunma nedenlerinde kadınlarda ilk sırada %70 ile ev işleri ile meşgul olma yer alırken, erkeklerde %40,8 ile öğrencilik (eğitim-öğretim) yer almaktadır. İşgücü dışındaki kadın nüfusun sadece %0,8'i emeklidir. Erkeklerde ikinci sırada %28,5 ile emekli olanlar yer alırken, kadınlarda öğrencilik (eğitim-öğretim) 13,2 ile ikinci sırada yer alır. Erkeklerde dikkat çeken diğer bir husus iş bulma ümidi olmayan erkeklerin 4'lük yüzdeye sahip olmalarıdır.

Grafik 19. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TRA1,%,2012

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücü Dışındaki Genç Nüfus

Bölgedeki 215 bin gencin 55 bini çalışmakta, 6 bini de iş aramaktadır. 116 bin genç de işgücü dışındadır. İşgücü dışı nüfusun %27,9'unu genç nüfus oluşturmaktadır. İşgücü dışındaki gençlerin %62,9'u (73 bin genç) eğitim ve öğretim hayatına devam etmektedir.

Erkeklerde işgücü dışında bulunma nedeninin başında eğitim ve öğretime devam etme yer almakta iken kadınlarda ise ev işleriyle meşgul olma yer alır. İşgücü dışındaki genç erkeklerin %86,9'u, genç kadınların da %46,4'ü eğitim ve öğretimlerine devam etmektedir. Genç erkeklerin %4,1'i çalışmak istediği halde iş aramaktan vazgeçmişlerdir. Genç kadınların %70'i de ev işleri ile meşgul olduklarından işgücü dışındadırlar.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Erzincan'da 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 8.909 kişidir. Kayıtlı işsizlerin %61,2'si erkek, %38,8'i kadındır. Kayıtlı işsizlerin cinsiyet dağılımları Türkiye dağılımından çok farklı değildir. Türkiye toplamında kayıtlı işsizlerin %60,4'ü erkek, %39,6'sı kadındır.

Tablo 12. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
Yaş grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	335	155	490	50288	32115	82403
20-24	1222	673	1901	274705	199468	474173
25-29	1132	619	1752	313831	211007	524838
30-34	863	571	1434	258215	170357	428572
35-39	621	464	1085	191732	130177	321909
40-44	523	398	921	149106	96750	245856
45-49	326	250	576	114150	55503	169653
50-54	188	144	332	46710	26124	72834
55-59	131	86	217	22494	10309	32803
60-64	58	51	109	8248	4391	12639
65+	46	46	92	4142	2440	6582
Toplam	5452	3457	8909	1433621	938641	2372262

Kaynak: İŞKUR

2012 İŞKUR İstatistiklerine göre ilde en yüksek kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin %21,3'ü bu yaş grubundadır. 20-24 yaş grubunu %19,6 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. Yaş artıkça kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır. 20-34 yaş grubundaki kayıtlı işsizler, ildeki toplam işsizlerin %57'sini oluşturmaktadır. 15-19 yaş grubundaki işsizlerin toplam işsizler içindeki payı ise Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde %5,5 olan 15-19 yaş grubunun payı, Türkiye toplamında %3,5'tir.

Tablo 13. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
Eğitim durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur-yazar değil	147	227	374	21759	23216	44975
Lise altı	2785	1756	4541	775745	393230	1168975
Ortaöğretim	1844	959	2803	417795	294049	711844
Yüksek okul	676	515	1191	218322	228146	446468
Toplam	5452	3457	8909	1433621	938641	2372262

Kaynak: İŞKUR

İlin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşük olmasına rağmen, kayıtlı işsizlerin dağılımında lise mezunlarının payı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. İlde lise altı eğitimlilerinin kayıtlı işsiz içindeki payı % 51 ile % 49,2 olan Türkiye toplamının üstünde, lise mezunlarının payı % 31,4 ile % 30 olan Türkiye toplamından yine yüksektir. Yüksekokul mezunlarının payı Türkiye ortalamasının %5,5 puan altındadır.

İlde toplam işsizlerin içinde kadının payı Türkiye ortalamasından 0,7 puan daha düşüktür. Cinsiyetler arası dağılımda iki cinsiyet arasındaki en belirgin fark lise mezunlarındadır. Erzincan'da lise mezunu kayıtlı işsizler içinde % 34,2 olan kadın işsiz oranı, Türkiye'de % 39,5'tir. Okuryazar olmayan ve lise altı eğitimli kadınlar Erzincan'da %40,3, Türkiye'de kadın kayıtlı işsiz oranı %33,9'dur. Yüksekokul mezunlarında Türkiye'de % 51,1 olan kadın payı Erzincan'da % 43,3'tür.

Grafik 20. Kayıtlı İşsizler İçinde Öğrenim Durumuna Göre Kadın Payı,%,2012

Kaynak:İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularının büyük çoğunluğunu Türkiye toplamında olduğu gibi erkekler oluşturmaktadır. İşsizlik ödeneği başvurularının %86,7'sini erkekler oluştururken, bu oran Türkiye için %71,3'tür. En yüksek işsizlik ödeneği başvurusu 30-34 yaş grubundadır. Bunu 25-29 yaş grubu takip etmektedir.

Tablo 14. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
15-19			1	1.472	694	2.166
20-24			61	23.237	18.378	41.615
25-29			177	70.336	33.797	104.133
30-34			250	77.797	29.712	107.509
35-39			173	58.067	20.020	78.087
40-44			147	44.511	13.226	57.737
45-49			95	30.049	6.928	36.977
50-54			33	6.280	2.600	8.880
55-59			11	2.665	710	3.375
60-64			3	422	132	554
65+			0	171	34	205
Toplam			951	315.007	126.231	441.238

Kaynak:İŞKUR

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 25-29 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır.

Grafik 21. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Oranları, Erzincan,%,2012

Kaynak:İŞKUR

Daha büyük yaş gruplarında da beklendiği gibi işsizlik ödeneğinin payı yüksektir. İlde işsizlik ödeneğine en çok başvuru 30-34 yaş grubundaki erkeklerdedir. Kadınlarda en yüksek işsizlik ödeneğine başvuru 25-29 yaş grubundadır. Aynı yapı Türkiye için de geçerlidir.

Tablo 15. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
Eğitim durumu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyenler	4	0	4	5.118	3.104	8.222
Okur yazar olanlar	10	0	10	3.822	1.602	5.424
İlköğretim	560	47	607	179.366	45.367	224.733
Ortaöğretim	209	51	260	89.683	44.845	134.528
Önlisans	17	13	30	14.302	13.579	27.881
Lisans	24	16	40	21.698	16.721	38.419
Yüksek Lisans	0	0	0	961	966	1.927
Doktora	0	0	0	57	47	104
Toplam	824	127	951	315.007	126.231	441.238

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği başvurularında her iki cinsiyette de en fazla başvuru ilköğretim orta öğretim mezunları bölümü mezunlarıdır.

8909 kayıtlı işsize karşın ilde 3927 açık iş mevcuttur. İlde kamunun istihdam yaratma gücü çok azdır. Açık işlerin %37,1'i kamu sektörüne aittir. Türkiye'de kamu sektöründeki açık işler toplam açık işlerin %9,8'idir.

Tablo 16. Açık İşlerin Dağılımı, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
	Tarım dışı	**Tarım**	**Toplam**	**Tarım dışı**	**Tarım**	**Toplam**

Kamu	1460	0	1460	58.542	6.094	64.636
Özel	2467	0	2467	592.811	3.176	595.987
Toplam	3927	0	3927	651.353	9.270	660.623

İlde özel sektörde tarım sektöründe açık iş bulunmamaktadır, özel sektör açık işin tamamı tarım dışı sektörlere yöneliktir. Türkiye için de özel sektör tarım sektörü açık iş oranı sadece %0,5'tir.

İlde 2012 yılı itibariyle 2.765 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı[9] %70,4'tür ve %55 olan Türkiye işe yerleştirme oranının çok üzerindedir.

Tablo 17. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı,%,2012

	Sektörler	Açık iş	İşe yerleştirilenler	İşe yerleştirme ,%
ERZİNCAN	Tarım dışı	3927	2.765	70,4
	Tarım	0	0	0
	Toplam	3927	2.765	70,4
TÜRKİYE	Tarım dışı	651.353	355.767	54,6
	Tarım	9.270	7.905	85,3
	Toplam	660.623	363.672	55,0

Kaynak: İŞKUR

Sinan OK 28.2.13 21:30
Deleted: ouyıuor

Her iki cinsiyette de en fazla işe yerleştirme 20-24 yaş grubundadır. İşe yerleştirilen her 5 kişiden biri bu yaş grubundadır. Aynı eğilim Türkiye toplamında da görülmektedir. Yaş arttıkça beklendiği gibi işe yerleştirme oranları azalmaktadır.

Kayıtlı işsizlerin %38,8'i işsiz iken işe yerleştirilenlerin %25,6'sı kadındır. İlde kadınların işe yerleştirme oranı Türkiye ortalamasından düşüktür. Türkiye toplamında toplam işe yerleştirilenlerin %29,7'si kadındır.

Tablo 18. Yaş Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	115	51	166	24961	14201	39162
20-24	476	162	638	88397	39393	127790
25-29	454	120	574	88408	31386	119794
30-34	324	102	426	69815	28025	97840
35-39	257	93	350	47764	23797	71561
40-44	215	94	309	33708	16386	50094
45-49	130	53	183	22844	8340	31184
50-54	48	26	74	9603	2969	12572
55-59	18	5	23	4043	874	4917
60-64	17	3	20	1157	196	1353
65+	2	0	2	279	41	320
Toplam	2056	709	2765	390979	165608	556587

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilenlerin %49'u ilköğretim mezunudur. Bu oran %57,2 olan Türkiye toplamının altındadır. İşe yerleştirilen erkeklerin %51,5'i, kadınların %41,7'si ilköğretim mezunudur. İkinci sırada %33 ile

[9] İşe yerleştirme oranı: İse yerleştirilen sayısı/ Açık iş sayısı*100

ortaöğretim mezunları gelmektedir. İşe yerleştirilenlerin sadece %13,2'si ön lisans, lisans ve yüksek lisansı da içeren yüksek eğitimlilerdir.

Tablo 19. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

	ERZİNCAN			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma yazma bilmeyenler	6	25	31	1739	863	2602
Okur-yazar olanlar	68	49	117	15200	5765	20965
İlköğretim	1060	296	1356	229017	89619	318636
Ortaöğretim	704	211	915	113021	46740	159761
Ön lisans	158	74	262	19487	13060	32547
Lisans	58	54	112	12229	9196	21425
Yüksek lisans	2	0	2	280	364	644
Doktora	0	0	0	6	1	7
Toplam	2056	709	2765	390979	165608	556587

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı sonuna kadar İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 123'tür. Açılan kursların %27,6'sı istihdam garantili işgücü yetiştirme kursudur. İstihdam garantili kurslara, toplam kurs katılımcıların %24,9'u olan 722 kişi katılmıştır. Türkiye'de istihdam garantili kurs oranı %16,6 iken, bu kurslara katılma oranı Türkiye oranı ile aynıdır.

Tablo 20.Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı, 2012

	ERZİNCAN		**TÜRKİYE**	
	Kurs Sayısı	**Katılan sayısı**	**Kurs Sayısı**	**Katılan sayısı**
UMEM Projesi	0	0	2359	41054
Staj	3	12	8018	18570
İstihdam garantili işgücü yetiştirme kursları	34	722	4564	116451
Diğer kurslar	86	2155	12410	288570
Toplam	123	2889	27351	464645

Kaynak: İŞKUR

Türkiye toplamından farklı olarak kursa katılanların %40,9'u kadındır.

Tablo 21. Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012

	ERZİNCAN			**TÜRKİYE**		
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Kursa katılan sayısı	1708	1181	2889	276901	187744	464645
Kursa katılan sayısı%	59,1	40,9	100	59,6	40,4	100

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Erzincan ilinin işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile[10] 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır.

Uygulaması ilk kez 2012 Eylül ve Ekim aylarında yapılan bu araştırma ile Erzincan ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. 1-9 çalışanı olan mikro ölçekli işyerlerindeki hızlı açılıp kapanma oranları dikkate alınarak, araştırmanın kapsamı Erzincan ilinin tüm ilçe ve köylerinde bulunan özel sektör, 10 ve daha fazla çalışanı olan yerel birim işyerleri olarak tanımlanmıştır.

10 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısının çok fazla olmaması örnekleme yerine tam sayımın tercih edilmesine yol açmıştır.[11] Araştırmanın çerçevesi Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemidir. İşyeri listeleri her yılın Nisan ayı itibariyle güncelleştirmesine, mikro ölçekli işyerleri kapsam dışında tutulmasına ve alana çıkılmadan önce işyerleri listesi, SGK ve İŞKUR İl Müdürlükleri gibi diğer adres kaynakları ile de kontrol edilmesine rağmen, alanda bazı adreslerin bulunmasında problem yaşanmıştır. Alan uygulaması sırasında karşılaşılan diğer bir sorun da işyeri faaliyetleri ve işyeri büyüklüklerinde görülen değişikliklerdir. Özellikle 10-49 büyüklüğündeki işyerlerinden bir kısmı 1-9 büyüklükteki işyerlerine kayma göstermiştir.

[10] Araştırma yöntemi için Ek 4'e bakınız
[11] Tam sayımın tercih edilmesinde İŞKUR'un kendi alt yapısını güncellemek istemesi de önemli bir etken olmuştur.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu[12]" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep edilen eğitim ve beceri düzeyleri, Karşılanma yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük nedeni ,)
- 2013 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[13] kapsama dahil edilmiştir.

Araştırmaya 350 işyeri cevap vermiştir. Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektör bazında il tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 28,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründedir. Bu sektörü %20,6 ile inşaat ve %13,1 ile imalat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin %62'sini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada %10,3'lük pay ile konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri sektörü yer almaktadır.

Grafik 22. İşyerlerinin sektörel dağılımı,%,2013

[12] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

[13] Madencilik ve taş ocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür,sanat,eğlence,dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

Kaynak: İPTA

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada inşaat sektörü yer almakta, inşaatı toptan ve perakende ticaret, ulaştırma ve depolama, idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin %28'i inşaat sektöründe olmakla birlikte, toptan ve perakende ticaret, ulaştırma ve depolama, idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinin her biri de %16'lık oranlarla inşaat sektörünü takip etmektedir.

Erzincan'daki işyerleri Türkiye toplam işyerlerinden sadece %0,2 pay almaktadır. Türkiye içinde en fazla pay alan sektör %0,11 pay ile toptan ve perakende sektörüdür. Erzincan'da işyerleri itibariyle ikinci sırada olan inşaat sektörünün Türkiye içindeki payı %0,12'dir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %57'si, konaklama ve yiyecek hizmetleri, inşaat ile toptan ve perakende ticaret sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörüdür, ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye oranına yakın değildir. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların %5'i iken, bu oran ilde %19,4'e yükselmektedir. Çalışanların sektörel dağılımı farklılaşmaktadır. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörünü ilde %19,3 ile toptan ve perakende ticaret ve %18,3 ile inşaat sektörleri takip etmektedir.

Grafik 23. Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı,%, 2013

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı %17,7'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı ise %82,3'tir.

Kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı Türkiye ortalamasından düşük olmakla birlikte, kadın çalışanların görece olarak ağırlık kazandıkları sektörler Türkiye ile aynı eğilimi göstermektedir. Bu sektörler: İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, spor faaliyetleri, eğitim şeklinde sıralanmaktadır. Hem Erzincan'da hem de Türkiye'de kadınların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır.

Tablo 22. Sektörlere göre çalışan oranları ,%,2013

Sektör	**Erkek çalışan oranı,%**	**Kadın çalışan oranı,%**	**Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı,%**
Bilgi ve iletişim	100	0	0,3

Diğer hizmet faaliyetleri	77	23	2,6
Elektrik, gaz üretim ve dağıtım	95,3	4,7	0,6
Eğitim	63,3	36,7	4,3
Finans ve sigorta faaliyetleri	61,3	38,7	2,9
Konaklama ve yiyecek hizmeti	65,6	34,4	10,3
Kültür, sanat, eğlence	62,5	37,5	0,9
Madencilik ve taş ocakçılığı	94,8	5,2	2,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	92,6	7,4	4,3
Toptan ve perakende ticaret	81,8	18,8	28,9
Ulaştırma ve depolama	94,9	5,1	5,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	84,9	15,1	2,3
İmalat	92	8	13,1
İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler	39,8	60,2	1,1
İnşaat	93,3	6,7	20,6
Toplam	82,3	17,7	100

Kaynak: İl İPTA

Örneğin çalışanlarının üçte biri kadın olan finans ve sigorta faaliyetleri faaliyetlerindeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı %2,9, çalışanlarının dörtte birinin kadın olduğu toptan ve perakende ticaret sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı %28,9, çalışanlarının %6,7'sinin kadın olduğu inşaat sektörünün toplam işyerleri içindeki ağırlıkları %20,6'dır.

Erkek çalışanların %92'si, kadın çalışanların da %8'i imalat sektöründedir. Kadın çalışanların en az olduğu sektörler sırasıyla bilgi ve iletişim, elektrik gaz üretim ve dağıtım ile madencilik ve taş ocakçılığıdır. Erkek çalışanların en az olduğu sektörler arasında insan sağlığı ve sosyal faaliyetler, finans ve sigorta faaliyetleri ile kültür, sanat, eğlence sektörleri yer almaktadır.

Çalışanların belli sektörlerde yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir. Çalışanların %37,3'ü nitelik gerektirmeyen meslekler ana meslek grubunda[14] çalışmaktadır. İkinci sırada %15,6 ile hizmet ve satış elemanları, üçüncü sırada %11,5 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar mensupları yer almaktadır.

Erzincan, ana meslek grupları dağılımında Türkiye ile ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslekler bulunmaktadır. Ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı da farklılık göstermektedir. Toplam çalışanların %17,7'sini kadınlar teşkil ederken, profesyonel meslek mensuplarında çalışanların %33,5'ini kadın, büro hizmetlerinde çalışan elemanların da %24,9'u kadındır. Buna karşılık teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarının %9,7'si, yöneticilerin, %9,'u kadındır.

Grafik 24. Ana meslek gruplarına göre cinsiyet oranları,%,2013

[14] Ana meslek grubu: ISCO 2008

Kaynak: İl İPTA

Meslek bazında yapılan inceleme ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir.[15]En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların %49,1'ini oluşturmaktadır. İlk sırada Beden işçisi(temizlik) yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile beden işçisi(temizlik),beden işçisi(genel),beden işçisi(inşaat), büro memuru(genel), şoför(yolcu taşıma), beton ve betonarme kalıpçısı, garson(servis elemanı), pazarlamacı, şoför-yük taşıma ve güvenlik görevlisidir.

Tablo 23. En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,2013

İlk On Meslek (Toplam)	%	İlk On Meslek (Erkek)	%	İlk On Meslek (Kadın)	%
Beden İşçisi (Temizlik)	19,4	Beden İşçisi (Temizlik)	15,7	Beden İşçisi (Temizlik)	36,6
Beden İşçisi (Genel)	8,6	Beden İşçisi (Genel)	9,2	Beden İşçisi (Genel)	5,6
Beden İşçisi(İnşaat)	5,7	Beden İşçisi (İnşaat)	7,0	Kasiyer	4,3
Büro Memuru(Genel)	2,7	Şoför(Yolcu Taşıma)	3,1	Büro Memuru(Genel)	3,6
Şoför(Yolcu Taşıma)	2,5	Beton ve Betonarme Kalıpçısı	2,6	Garson(Servis Elemanı)	3,1
Beton ve Betonarme Kalıpçısı	2,2	Büro Memuru(Genel)	2,6	Aşçı	2,8
Garson(Servis Elemanı)	2,1	Şoför-Yük Taşıma	2,4	Reyon Görevlisi	2,6
Pazarlamacı	2,0	Pazarlamacı	2,3	Muhasebeci	2,3
Şoför-Yük Taşıma	2,0	Güvenlik Görevlisi	2,3	Sekreter	2,1
Güvenlik Görevlisi	1,9	Garson(Servis Elemanı)	1,9	Hemşire	1,8
Toplam	49,1	Toplam	49,1	Toplam	65

Kaynak: İl İPTA

[15] Çerçevede mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için tabakalamaya mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuş olup genellemeler ihtiyatla karşılanmalıdır.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Erkeklerde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk on meslek toplam erkek ve kadın mesleklerinin neredeyse yarısını oluşturmaktadır.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler yüksek eğitim seviyesi istemeyen fazla beceri gerektirmeyen mesleklerdir.

AÇIK İŞLER

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık[16] iş imalat sektöründedir. Erzincan ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör toptan ve perakende ticaret, inşaat, imalat ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör imalat, toptan ve perakende ticaret, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Açık işlerin %32,5'i imalat, %26,4'ü toptan ve perakende ticaret, %14,4'ü inşaat sektöründedir. Belirtilen sektörler haricindeki diğer sektörlerde de azda olsa açık işler bulunmaktadır.

Grafik 25. Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı,%,2013

Kaynak: İl İPTA

[16] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır; ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[17] %3,9'dur. Açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör imalat sektörüdür. Sektörde açık iş oranı %9,5'dir. Sektörde çalışan sayısının günden güne artması bu oranın önemini etkin olarak hissettirecektir.

Grafik 26. Sektörlere Göre Açık İş Oranları,%,2013

Kaynak: İl İPTA

İlde açık iş oranı %3,9 olup Türkiye açık iş oranının altındadır. İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan imalat sektöründe Türkiye açık iş oranı %59'dur. İl çalışanlarının %3,7'sini barındıran finans ve sigorta faaliyetleri ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründeki açık iş oranları da, bu iki sektördeki Türkiye açık iş oranlarının üzerindedir.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %25,3 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. Bu ana meslek grubunu %22,1 ile hizmet ve satış elemanları ve %18,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir.

[17] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir:
AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Grafik 27. Ana meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı,%,2013

Kaynak: İl İPTA

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu %5,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda çalışanlar iken ilde ise sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubundadır. Bu gruptaki açık iş oranı çok yüksektir (%6,2).

İlde ikinci sırada %6,0 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı elemanlar yer alırken, üçüncü sırada yer alan hizmet ve satış elemanları meslek mensuplarında açık iş oranı %5,4'dir. İlgi çeken husus sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubunda %6,2 oranında bir açık işin olmasıdır.

Grafik 28. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları,%,2013

Kaynak: İl İPTA

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek Beden İşçisi(Genel)dir. Açık işlerin %17,6'sını Beden İşçisi(Genel) oluşturmaktadır. Beden İşçisini %6,1 ile Garson(Servis Elemanı) takip etmektedir. En çok talep edilen meslekler sıralaması ise şu şekildedir: %4,9 ile Beden İşçisi(inşaat), %3,4 ile Pazarlamacı, Komi(Garson Yardımcısı) ve Satış Temsilcisi/ Plasiyer, %3,1 ile Kasiyer, %2,8 ile Fırıncı Ustası- Unlu Mamüller, %2,2 ile Diğer İmalat ve İlgili İşçiler(Makine ile) ve Beton Transmikser Operatörüdür. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %49,1'ini oluşturmaktadır.

Tablo 24. En fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı ,%,2013

Beden İşçisi (Genel)	17,6
Garson(Servis Elemanı)	6,1
Beden İşçisi(İnşaat)	4,9
Pazarlamacı	3,4
Komi(Garson Yardımcısı)	3,4
Satış Temsilcisi/ Plasiyer	3,4
Kasiyer	3,1
Fırıncı Ustası-Unlu Mamüller	2,8
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler(Makine ile)	2,2
Beton Transmikser Operatörü	2,2
Toplam	49,1

Kaynak: İl İPTA

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde farketmez olmasıdır. Bu sırayı genel lise mezununa duyulan ihtiyaç takip etmektedir.

Grafik 29.Açık İşler İçin İstenen Eğitim Düzeyleri,%,2013

Kaynak: İl İPTA

Bu durum Türkiye sonucunda benzerlik göstermektedir. Türkiye sonucunda birinci sırada olan (%30,6) fark etmez ilde de %26,3 ile ilk sırada yer almaktadır.
İlde tüm açık işlerde Genel lise ve lise altı eğitim oranı toplamı %44,6'dır. Meslek lisesi %8,5, MYO %7,1 ve lisans eğitim düzeyi %13,4 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi ve lisansüstü eğitim seviyelerini talep eden hiç bir işyeri olmamıştır. Türkiye sonucunda da meslek lisesi mezunları MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

Açık işlerde ikinci sıradaki meslek olan garson mesleği belirli beceri isteyen meslek olmasına rağmen bu meslek için istenen eğitim düzeyinin genel lise ve lise altı olması dikkat çekicidir.

İşverenlerin en çok talep edilen beceri meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi iletişim ve ifade yeteneği, fiziki yeterlilik ve takım çalışmasına uygunluk takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; hesap, bilgisayar, satış pazarlama, sorun çözme, proje bazlı çalışma ve yabancı dil.

Grafik 30.Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri,%,2013

Kaynak: İl İPTA

Mesleklere göre açık işlerin karşılanma yollarında en fazla tercih edilen yöntem %75 ile Akraba-Eş Dost aracılığıyla seçeneğidir. Bunu sırasıyla İŞKUR aracılığıyla, gazete ve dergilerden, internet sitelerinden takip etmektedir. İlimizde özel istihdam bürosu olmadığından bu şekilde eleman arayan işveren bulunmamaktadır.

Grafik 31.Açık İşlerin Karşılanma Yolları,%,2013

Kaynak: İl İPTA

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2012 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunun aksine toptan perakende ticarettir. Eleman temininde en çok güçlük çekilen sektör %43 ile imalat sektörü olmuştur.

İkinci sırada Türkiye'de dördüncü olan inşaat sektörü (%14)yer almaktadır. İlde ve Türkiye genelinde üçüncü sırada (%12,5) konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Temininde güçlük çekilen meslek beden işçisidir. Toplam temininde güçlük çekilen mesleklerin %7,7'sini Beden İşçisi(Genel) oluşturmaktadır. Bu mesleği %5,3 ile Beden İşçisi(İnşaat) takip

etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslekler sıralamasında ilk on meslek ise şu şekildedir: %5 ile garson(servis elemanı), %3,8 ile aşçı, %3,6 ile pazarlamacı, %3,6 ile fırıncı ustası-unlu mamülller, %3,1 ile servis garsonu, %2,6 ile komi(garson yardımcısı), %2,6 ile satış temsilcisi/plasiyer ve %2,4 ile muhasebecidir.

Grafik 32.Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri,%,2013

Kaynak: İl İPTA

Teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında işverenler %56 oranında bu meslekte eleman bulunamaması olarak belirtmişlerdir. İkinci sırada %47 ile elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada (%44) meslekte beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir.

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Araştırmanın uygulandığı tarihe kadar Erzincan ili 10+ özel yerel birim işyerlerinde alınan eleman sayısı çıkartılan eleman sayısından fazladır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde net istihdam azalışı vardır. Yani söz konusu sektörde çıkışlar girişlerden fazladır.

Net istihdam değişiminde lokomotif olan iki sektör Konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri ile İdari ve destek Hizmet faaliyetleri sektörleridir. En fazla çalışanı olan sektör konumundaki toptan ve perakende ticaret sektöründeki istihdam değişimi inşaat sektörünün altında kalmıştır. Mevsimsellik göz önünde bulundurulduğunda inşaat sektöründeki hareketlilik olağandır.

İl net istihdam artışının sektörel dağılımı Türkiye'den farklıdır. Türkiye sonuçlarında net istihdam artışının en fazla olduğu sektör idari ve destek hizmet faaliyetleridir. İkinci sırada imalat, üçüncü sırada konaklama ve yiyecek faaliyetleri gelmektedir. İlde en fazla net istihdam artışı sağlayan dördüncü sektör olan toptan ve perakende ticaret sektörü Türkiye sıralamasında da dördüncü sırada, ilde beşinci sırada olan ulaştırma ve depolama sektöründeki net istihdam artışı Türkiye'de onuncu sıradadır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek istihdam beklentisi kısa (altı aylık) vadeli ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir.

Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle gelecek altı aylık dönemde en yüksek istihdam artışı bekleyen işyerleri idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründedir. Toplam istihdam artışı beklentisinin %100' ü idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründedir. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörünü %48 toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. Kısa dönemde istihdam artışı bekleyen üçüncü sektör ise %40 ile imalat sektöründe çalışan işletmelerdir.

Tablo 25. Kısa Ve Orta Vadede İstihdam Artışının Sektörlere Göre Dağılımı,%,2013

Sektör	31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Bilgi ve iletişim	0,0	1,0
Eğitim	17,0	16,0
Finans ve sigorta	7,0	7,0
Gayrimenkul faaliyetleri	-16,0	0,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti	26,0	25,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	9,0	1,0
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,0	0,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10,0	11,0
Toptan ve perakende ticaret	48,0	56,0
Ulaştırma ve depolama	1,0	60,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0	0,0
İmalat	40,0	33,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,0	0,0
İnşaat	-60,5	11,5
Toplam	186,5	220,5

Kaynak: İl İPTA

Kısa vadede yani 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle ilde en fazla istihdam artışı bekleyen sektör ulaştırma ve depolama sektörüdür. Toplam istihdam artışının %9,8'i bu sektörden kaynaklanmaktadır. İstihdam artışının %8,2'si ise mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründen kaynaklanmaktadır.

30 Haziran itibariyle net istihdam değişim oranı %2,7' dir. Orta vadede de en fazla büyüme bekleyen sektör ulaştırma ve depolama sektöründe %9,8 olan NİDO, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerinde ise %8,2'dir. Kısa dönemde idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerleri istihdamını artırmayı hedeflerken inşaat ile gayrimenkul faaliyetleri ise istihdamını azaltmayı öngörmektedir. Kısa vadede Lokomotif sektör olan kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe net istihdam değişim oranı ise %56,3'dür.

Tablo 26. Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı(NİDO),%,2013

Sektör	**31Aralık 2013**	**30 Haziran 2014**
Eğitim	6,1	5,7
Finans ve sigorta	4,2	4,2
Gayrimenkul faaliyetleri	-36,4	0,0

Konaklama ve yiyecek hizmeti	1,7	1,6
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	56,3	6,3
Madencilik ve taş ocakçılığı	2,2	0,0
Mesleki,bilimsel ve teknik faaliyetler	7,4	8,2
Toptan ve perakende ticaret	3,1	3,6
Ulaştırma ve depolama	0,2	9,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,4	0,0
İmalat	4	3,3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,9	0,0
İnşaat	-4,1	0,8
Toplam	2,3	2,7

Kaynak:İl İPTA

Araştırma sonuçlarına göre 2013 Aralık ayı itibariyle ilde net istihdam değişim oranı %2,3 iken, bu oran 2014 Haziran ayı itibariyle 0,4 puan artış göstererek 2,7'ye yükselmiştir. Oran sektörlerin yapısı ve beklentilerine göre çok büyük farklılıklar göstermektedir. Türkiye'de de aynı eğilim kendini göstermekte ve net istihdam değişim oranı kısa vadede % 4,7 iken, orta vadede artarak 4,8'e yükselmektedir.

SONUÇ

Erzincan İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Erzurum, Erzincan, Bayburt illerini kapsayan TRA1 bölgesine aittir.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye de kayıtdışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TRA1 bölgesinde de göstermektedir. Bölgede tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %20,6'dır. Bu oran kadınlarda %23,3'dür. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilginin ayrıntılı olarak alınamamasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt ta Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Erzincan ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 46. sıradadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%48,9) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okuryazar olmayan nüfusun %83,2'si, diploması olmayanların da %63,8'i kadın nüfustur. Nüfusun sadece %24'ü lise ve dengi okul mezunu, %9,7'si yüksek eğitimlidir.

Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmaktadır. Erzincan ilinde nüfusun kırsal alandaki çoğunluğu tarım sektöründe ücretsiz çalışmayı da beraberinde getirmekte ve bu durum istihdam oranının Türkiye'den daha yüksek olmasına yol açmakta ve işsizliği de perdelemektedir.

Tarım sektöründe yaşanan çözülme bölgede de kendini etkin olarak göstermekte ve toplam istihdam oranının azalmasına yol açmaktadır. Tarım dışı çalışan sayısında ise iyileşme görülmektedir. 2012 yılında 2011 yılına göre tarım dışı sektörlerde çalışan sayısında %6,5 artış gözlenmiştir. Özellikle tarım dışı sektörlerde çalışan kadınlarda çok yüksek istihdam artışı yaşanmaktadır.

Tablo 27. Yıllara göre tarım ve tarımdışı istihdam artışı, Erzincan, bin kişi, 2011-2012

	2012			2011			Artış,%		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Toplam istihdam	217	90	307	229	96	325	-5,2	-6,3	-5,5
Tarım istihdamı	68	59	127	85	72	157	-20	-18	-19,1
Tarım dışı istihdam	149	30	179	144	24	168	3,5	25	6,5

Kaynak: TÜİK,HİA

Bununla beraber tarım dışı sektörlerde görülen istihdam artışı, tarım sektöründe çalışan oranının hala çok yüksek olması nedeni ile istihdam oranı üzerinde etkili olamamakta ve tarımdaki çözülmeye paralel toplam istihdam oranı yıllar itibariyle azalma göstermektedir.

Bölge istihdamının %11,8'i sanayi sektöründedir. Bölge sanayisi nitelikli elemana ihtiyaç duymamaktadır. Lise altı eğitimlilerin istihdamdaki oranı %65,7 iken, sanayi sektöründe çalışanların %63,1'ini lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Sanayi sektöründe çalışanların %26,3'ü lise ve dengi okul mezunu, %7,9'u de yüksekokul mezunudur.

2012 yılı Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçlarına göre bölgede işsizlik oranı %6,4 iken, bu oran genç nüfusta %11,1'dir. Erkeklerde %7,2 olan işsizlik oranı, kadınlarda %4,2'ye düşmektedir. Özellikle genç kadın nüfus işgücü piyasasına girmeye çalışmakta ve işsizlik oranı üzerinde etkili olmaktadır. Bölgede en yüksek işsizlik oranı %14,4 ile 20-24 yaş grubundaki erkeklerdedir.

Eğitim düzeyi kadınların işgücü piyasasına girişlerini erkeklerden daha fazla etkilemektedir. Yüksek eğitimli kadınlarda %12,7 olan işsizlik oranı erkeklerde sadece %4,7'dir. Lise altı eğitimli işsizlerin %1,2'sini kadınlar oluştururken, yüksek eğitimli işsizlerin %12,7'sini kadınlar oluşturmaktadır. İlk kez iş arayan kadınların işsizlik süreleri de erkeklerden daha uzundur. Tüm bu göstergeler bölgede kadınlarda ilk kez işgücü piyasasına giren ve uzun süredir işsiz profili varlığını ortaya koymaktadır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde aynı yapının Erzincan ili kayıtlı işsizleri için de geçerli olduğu görülmektedir. 2012 yılında en fazla kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin %21,3'ü bu yaş grubundadır. İşsizlerin yarıdan fazlası 20-34 yaş grubundadır.

İlin eğitim durumuna paralel olarak kayıtlı işsizlerin yarısı lise altı eğitime sahiptir. Kayıtlı işsizlerin %13,4'ü yüksek eğitimlidir. Kayıtlı işsiz istatistikleri ilde de bölge işsizlik yapısına benzer bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu istatistiklerde de eğitim seviyesi yükseldikçe kadınların işgücü piyasasına girmeleri artmaktadır. Lise altı eğitimli kayıtlı kadın işsizler toplam lise altı eğitimli kayıtlı işsizlerin %38,6'sını oluştururken, yüksek eğitimlilerde bu oran %43,3'e yükselmektedir.

Grafik 33. Kayıtlı işsiz içinde eğitim düzeyine göre kadın payı,%,2012

Kaynak: İŞKUR

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece %17,7'si kadındır ve bu oran %23 olan Türkiye ortalamasının altındadır.

Kadın çalışanların görece olarak ağırlıklı çalıştıkları sektörler insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, kültür, sanat, eğlence, spor ve finans ve eğitim faaliyetleri gibi daha çok daha yüksek eğitim seviyesi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Erzincan'da ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre kadınların erkeklere göre hâkim oldukları mesleklere baktığımızda; bunlar kasiyer, büro memuru, garson ve aşçı gibi düşük eğitim seviyesine yönelik mesleklerdir. Diğer bir ifade ile kadınlar ya belirli becerileri gerektiren düşük eğitimli mesleklerde çalışmaktadır.

İlde açık işlerin karşılanma oranı, diğer bir ifade ile işe yerleştirme oranı %70,4' tür. Bu oran özel sektörde, %62,8'dir. İŞKUR istatistiklerine göre toplam işe yerleştirmelerin %77,9'u 15-39 yaş aralığındadır. Kayıtlı işsizlerin yaş dağılımı ve işe yerleştirme oranı dikkate alındığına bu oran doğal görülebilir. Toplam kayıtlı işsizlerin %74,7'si 15-39 yaş grubundadır ve işe yerleştirilenlerin %25,6'sı kadındır.

Eğitim durumuna göre işe yerleştirmelerde kadın payları da bu eğilimi desteklememektedir. İşe yerleştirmelerde kadın payının en yüksek olduğu eğitim seviyesi ilköğretim eğitim düzeyidir.

Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önemli yer almaktadır. Kurslar vasıtasıyla yapılan yerleştirmelerin %409'unu kadınlar oluşturmaktadır.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Erzincan'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunluğu lise altı eğitimlidir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Erzincan ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek te bu sektördedir.

Buna karşılık açık iş oranları itibariyle önde gelen sektör imalat sektörüdür. Sektörde açık iş oranı %9,5'dir.

Toplamda açık iş oranı 3,9 iken açık iş oranının en fazla olduğu sektör %9,5 ile imalat sektörü olup, bunu mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler ile finans ve sigorta faaliyetleri takip etmektedir.

Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %25,3 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. Bu ana meslek grubunu %22,1 ile hizmet ve satış elemanları ve %18,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar takip etmektedir. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek Beden İşçisi(Genel)dir. Bunu Garson(Servis Elemanı) takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslek beden işçisi(Genel)dir Bu mesleği Beden İşçisi(İnşaat) takip etmektedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine en çok lise altı cevabı verilmiştir. İşverenler, aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemektedirler.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu bu meslekte eleman bulunamamasını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte eleman bulunamaması gelmektedir.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Gerek kısa dönem (altı ay) , gerekse orta dönem (on iki ay) itibariyle en çok net istihdam artışı beklenen sektör toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Gerek gelecek istihdam artışının ticaret sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin bu sektörde olması, emek arzı ile emek talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıtdışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıtdışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir. Bu görev; İşletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmaktır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI(TİPTA)

2013 İŞLETME BİLGİ FORMU

Sayın İşletme Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve İşsizlik sorununun çözümü için İşgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, memur veya kişiye verilemez. İstatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve İşgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

Bu araştırma, ilimizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işletmeleri kapsamaktadır. İşletme Bilgi Formunun, İşletme sahibi veya ortakları, İnsan kaynakları, personel, İşletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞLETME BİLGİLERİ

Örnek No

İşletmenin Yasal Ünvanı

İşletmenin Tabela Ünvanı

İşletmenizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz

İşletme olarak İŞKUR hizmetlerinden hiç yararlandınız mı? Evet / Hayır / Hatırlamıyorum

ADRES BİLGİLERİ

İL

İLÇE

MAHALLE

CADDE/SOKAK

DIŞ KAPI NO

İÇ KAPI NO

TELEFON/FAKS/e-posta

Firma Çalışkanın İşletme Yetkilisinin

Adı ve Soyadı | Ünvanı

Tarih | Telefonu

E-posta | İmza/Kaşe

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulanmasından sorumlu olan "kamu görevlisince" doldurulacaktır.

BU İŞLETME BİLGİ FORMU ZİYARETİYLE VE KONDİSYONATÖR İL BİTİMİ ONAYINDAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETİYLE İL KİTİMİNA ONAY YAPILMIŞTIR, ARA SORUN.

ZİYARETÇİ | KONTROLÖR | VERİ GİRİŞ PERSONELİ

Adı ve Soyadı

Tarih ve İmza

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAX	E-POSTA
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S1: İşletmenizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları İşlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, tarla İşçisi/ari, bulaşıkçı operatörü, satıcılar, temizlik İşçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

S2. İşletmenizde çalışan sayısı son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıktı mı?
(Bununla birlikte "1. Sırada İşçiden çalışan sayısı 9 veya daha az bilgi olarak belirtilen İşyerleri" varsa varsayılacak.)

Evet / Hayır

Devamınıl Sorulacaklar

Bölüm II Mevcut Istihdam

S1- İşletmede çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Toplam	Erkek	Kadın
01	02	03	04	05
	[_|_|_|_|_|_|_|_]			
	[_|_|_|_|_|_|_|_]			

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S2- İşletmenizde/İşyerlerinizde referans döneminde (19 aralık 2011-19 Ocak 2012) eleman İhtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte İhtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S2.01 Eleman İhtiyacı duymuyoruz [ ] → Soru 3'e geçiniz.

Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Eğitim düzeyi 1. Lise altı 2. Çırraklık eğitimi 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6.Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	* Beceri İhtiyacı 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fizikî ve fiziksel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (aritmetik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	Toplam Açık İş Sayısı	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	* Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz? 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş-Dost 4. Kariyer İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Bürosları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10			1 2 3 4 5
02	03	04	05	06	07	08
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]		[_|_]	[_]	

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S4- Geçen 12 aylık sürede (2011 yılı içerisinde) eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S4.01 Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. [ ] → Soru 5'e geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Temininde güçlük çektiğimiz eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	* Temininde Güçlük Çekilme Nedeni 1. Bu meslekte eleman bulunmaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunmaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması 4. Çalışma ortamı ve koşulların beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması
				1 2 3 4 5
02	03	04	05	06
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]	[_]	

BÖLÜM V. SON 12 AY İÇİNDE İŞE GİRİŞ ÇIKIŞLAR

S5- Son 12 ay içerisinde (2011 yılı içerisinde) İşletmenizde/İşyerlerinizde eleman alımı yapıldı ise aşağıdaki tabloyu meslekler aynmında doldurunuz?

S5.01 Son 12 ayda İşyerlerine eleman alımı yapılmadı. [ ] → Soru 6'ya geçiniz.

Eleman Alınan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Alınan Eleman Sayısı
02	03	04
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]

S6- Son 12 ay içerisinde (2011 yılı içerisinde) İşletmenizde/İşyerlerinizdan eleman **çıktı / çıkarıldı** ise aşağıdaki tabloyu meslekler aynmında doldurunuz?

S.6.01 Son 12 ayda İşyerlerinden eleman çıkmadı / çıkarılmadı. [ ] → Soru 7'ye geçiniz.

Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı	Çıkma / Çıkarılma Nedeni* 1. Ekonomik/Mali 2. Geçici/Mevsimlik Çalışma 3. Çalışma Ahlak ve Disiplinine Uyumsuzluk 4. İşyeri Faaliyet Daşlıklığı 5. Çalışanın Kendi İstegi 6.Çalışanın Mesleki Beceri Eksikliği 7. İlgili Meslekte Elemana İhtiyaç Kalmaması 8.Diger
			1 2 3 4 5 6 7 8
02	03	04	05
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]	
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]	

BÖLÜM VI. 12 AY SONRASINDA ÇALIŞAN SAYISINDA ÖNEMLI DEGISIKLIK OLACAGI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

S7- 12 ay sonra (2012 yılı sonunda) İşletmenizde/İşyerlerinizde çalışan sayısında **artış olacağını** düşündüğünüz meslekleri ve bu meslekterde meydana gelecek sayısal değişimi belirtiniz?

S7.1 12 ay sonra **artış olacağını** düşünmüyorum. [ ] → Soru 8'e geçiniz.

12 ay sonrasında İşyerlerinizde çalışan sayısında önemli artış olacağını düşündüğünüz meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Bu meslek grubunda olmasını beklediğiniz sayısal artışı belirtiniz.
02	03	04
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]

S8- 12 ay sonrasında (2012 yılı sonunda) İşletmenizde/İşyerlerinizde çalışan sayısında **azalış olacağını** düşündüğünüz meslekleri ve bu mesleklerde meydana gelecek sayısal değişimi belirtiniz.

S8.1. 12 ay sonra **azalış olacağını** düşünmüyorum. [ ] BİTMİŞTİR.

12 ay sonrasında İşyerlerinizde çalışan sayısında önemli azalış olacağını düşündüğünüz meslekler	TMS kodu (bu kodu veri girişi esnasında kullanılacak olan program otomatik olarak verecektir.)	Bu meslek grubunda olmasını beklediğiniz sayısal azalışı belirtiniz.
02	03	04
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]
	[_|_|_|_|_|_|_|_]	[_|_]

Ek 2- Araştırma Yöntemi

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^{\,2} v\left(\bar{y}_h\right) = N_h^{\,2}\left[\sum\left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri

R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+\text{iş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus-(\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}} \times 100$

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	7,00	135,00	6,00	7,00	3,00	0,00	4,26	2,22	0,00
İmalat	46,00	1006,00	106,00	74,00	40,00	33,00	9,53	3,98	3,28
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2,00	170,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	72,00	1489,07	46,96	72,00	-60,52	11,48	3,06	-4,06	0,77
İnşaat	101,00	1568,00	86,00	138,00	48,00	56,00	5,20	3,06	3,57
Toptan ve perakende ticaret	18,00	613,00	6,00	8,00	1,00	60,00	0,97	0,16	9,79
Ulaştırma ve depolama	36,00	1580,00	43,00	68,00	26,00	25,00	2,65	1,65	1,58
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bilgi ve iletişim	10,00	168,00	10,00	2,00	7,00	7,00	5,62	4,17	4,17
Finans ve sigorta faaliyetleri	3,00	44,00	1,00	2,00	-16,00	0,00	2,22	-36,36	0,00
Gayrimenkul faaliyetleri	15,00	135,00	8,00	21,00	10,00	11,00	5,59	7,41	8,15
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,00	697,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	14,35	0,00
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15,00	281,00	10,00	14,00	17,00	16,00	3,44	6,05	5,69
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	4,00	108,00	1,00	10,00	2,00	0,00	0,92	1,85	0,00
Eğitim	3,00	16,00	0,00	1,00	9,00	1,00	0,00	56,25	6,25
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9,00	100,00	2,00	2,00	0,00	0,00	1,96	0,00	0,00
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	350,00	8111,07	325,96	419,00	186,48	220,48	3,86	2,30	2,72
Diğer hizmet faaliyetleri	7,00	135,00	6,00	7,00	3,00	0,00	4,26	2,22	0,00
GENEL TOPLAM	46,00	1006,00	106,00	74,00	40,00	33,00	9,53	3,98	3,28

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ERZİNCAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Kızılay mah. 13 Şubat cad. ERZİNCAN
Tel: 0446-2141961
www.iskur.gov.tr